

FRUITERS

FRUITERS DE PINYOL I LLAVOR

Aranya roja (*Panonychus ulmi*)

Vigilar els focus i si s'observa fauna auxiliar (fitoseïds, antocòrids, etc.) es recomana no tractar, és de preveure un control biològic. En cas contrari s'aconsella tractar quan es troben més del 50 % de les fulles amb formes mòbils d'aranya roja. El mostreig es realitzarà observant 100 fulles a l'atzar, 2 per arbre, determinant la presència o no de l'àcar. La fauna auxiliar es localitzarà principalment en les fulles de la zona ombrejada, en el revés i prop del nervi central.

Si es realitza un tractament i és necessari repetir l'aplicació, utilitzeu productes de famílies químiques diferents.

Productes fruïter de pinyol: oli de parafina, abamectina (albercoquer, bresquillera), acequinocil (bresquillera), sofre, etoxazol, fenpiroximato (prunera, bresquillera), spiroadiclofen.

Productes fruïter de llavor: vegeu butlletí abril

NOTA: Recordeu que l'abús o ús indiscriminat d'alguns insecticides que s'utilitzen en el control d'altres plagues, especialment els piretroides, són els causants de l'eliminació dels depredadors naturals, sobretot, dels fitoseïds, amb la qual cosa dificultarà el control biològic de l'aranya roja.

Oïdi (*Sphaeroteca pannosa*, *Podosphaera tridactyla*)

Si es donen les condicions perquè continuen els atacs del fong, manteniu les plantacions protegides. Com a mesures preventives es recomana eliminar fruits amb símptomes en l'aclarida, afavorir la ventilació eliminant xucladors en la poda en verd i moderar la fertilització nitrogenada.

Productes autoritzats: vegeu butlletins anteriors

Si s'empra el sofre, es recomana aplicar-lo a primeres hores del matí perquè s'adherisca millor amb la rosada o a últimes hores del dia per a evitar les altes temperatures, atenció al seu ús amb temperatures altes. Recordeu que han de passar 21 dies abans o després d'haver emprat olis minerals.

FRUITERS DE LLAVOR

Barrinador de la fusta (*Zeuzera pyrina*)

El vol d'aquesta papallona es prolongarà durant tot l'estiu, els primers danys produïts per les erugues nounades s'observaran en la part terminal dels brots.

Com a mesura cultural s'han d'eliminar de manera manual les larves en les galeries. Quan se supere el límit del 2 % d'arbres afectats cal protegir les plantacions realitzant tractaments als focus localitzats en el tronc i base de les branques principals.

La tècnica de la confusió sexual està donant bons resultats.

Tracteu amb oli parafínic a l'1 % i un piretroid autoritzat.

Vigileu la possible proliferació d'àcars com a conseqüència de l'ús de piretrines.

POMERA, PERERA I ANOUER

Carpocapsa (*Cydia pomonella*)

Al juliol es produirà la 2ª generació d'aquesta arna, per la qual cosa és necessari protegir les plantacions i realitzar un tractament si es capturen més de 2-3 adults/parany i setmana, i repetir-lo passada la persistència del producte emprat.

Productes: vegeu el butlletí de juny

PERERA

Psil·la (*Cacopsylla pyri*)

Continuar amb la vigilància de les plantacions i tractar quan s'observe la presència de l'insecte en més d'un 20 % dels brots en creixement. Si s'observa melassa, recomanem la utilització de productes dissolvents en mescla amb els insecticides.

Per a un bon control d'aquesta plaga és molt important utilitzar alts volums de caldo amb la finalitat de banyar molt bé totes les parts verdes de l'arbre.

Productes autoritzats: vegeu butlletins anteriors.

POMERA

Pugó verd (*Aphis pomi*)

Vigileu les plantacions davant el perill de formació de noves colònies. Tracteu si hi ha presència de melassa o si es veuen afectats els brots en plantacions joves.

Productes: vegeu butlletins anteriors

FRUITERS DE PINYOL

Mosca de la fruita (*Ceratitis capitata*)

L'inici dels atacs es produeix a mesura que les varietats comencen a canviar de color amb la maduració. El parany massiu en cas de fortes infestacions no és suficient per a evitar danys, per tant, és convenient vigilar la fruita i realitzar tractaments, si s'observen presència de picades o captures en els paranyes de control. Cal prestar especial atenció en les parcel·les pròximes a camps recentment recol·lectats, així com als arbres aïllats, i es recomana que la fruita caiguda a terra s'elimine i es tracte.

Productes: *Beauveria bassiana*, *betaciflutrin* (no en cirerer), *delatametrin*, *fosmet* (bresquillera), *lambda-cihalotrin*, *proteïnes hidrolitzades*, *spinosad* (prunera, bresquillera).

Cuc capgròs (*Capnodis tenebrionis*)

En aquesta època és freqüent observar adults en els arbres alimentant-se. Encara que el màxim de població es produeix a primers de setembre es pot realitzar algun tractament per a baixar població durant aquest mes i repetir a meitat del següent. Els tractaments col·lectius són més eficaços en abastar major superfície. Atenció a plantacions joves, els adults d'aquest coleòpter poden provocar importants defoliacions.

Productes autoritzats: *acetamiprid*.

Monilia (Monilia sp.)

Afecta principalment la prunera i l'albercoquer encara que pot aparèixer en bresquillera i nectarí. En presència de ferides i amb precipitacions o rosades freqüents es produeix l'atac del fong a la fruita. Si es donen aquestes circumstàncies, cal tractar-ho preventivament, respectant el termini de seguretat dels productes.

Productes: matèries actives: *sofre*, *Bacillus amyloliquefaciens*, *Bacillus subtilis*, *captan*, *carbonat d'hidrogen de potassi*, *ciprodinil*, *ciprodinil+fludioxonil*, *compostos de coure*, *fenbuconazol*, *fenhexamida*, *fenpirazamina*, *fluopiram(1)*, *fluopiram+tebuconazol(1)*, *mancozeb*, *metil-tiofanat*, *miclobutanil*, *piraclostrobina+boscalida*, *tebuconazol*, *tebuconazol+trifloxistrobina*.

(1) no autoritzat en prunera

En **agricultura ecològica**, a més de les pràctiques culturals recomanades, es poden emprar sofre i compostos de coure autoritzats, respectant el límit de 4 kg de coure per ha i any.

Reducció de la quantitat de coure a utilitzar: A pesar que el coure és una de les principals eines fitosanitàries amb les quals compten els agricultors ecològics, no s'ha d'oblidar que el coure és un metall pesant i s'ha de limitar el seu ús per la toxicitat. El 13 de desembre de 2018, mitjançant el Reglament (UE) 2018/1981 de la Comissió, es va modificar l'annex del Reglament d'execució (UE) núm. 540/2011 de la Comissió, i es van restringir l'ús dels productes fitosanitaris que continguin compostos de coure a una taxa d'aplicació màxima de 28 kg de coure per ha al llarg d'un període de 7 anys (és a dir, una mitjana de 4 kg/ha/any), a fi de minimitzar la possible acumulació en el sòl i l'exposició dels organismes no objectiu.

Aquest reglament és aplicable a partir de l'1 de gener de 2019, encara que aquest canvi no s'ha vist reflectit en la normativa de producció ecològica, és aplicable en tractar-se d'una normativa de major rang. Per tant, cal tenir en compte aquesta condició a l'hora de realitzar les aplicacions.

Oïdi (Tranzschelia pruni-spinosae)

Tindre especial atenció en zones humides, endèmiques o si es donen les condicions favorables per al desenvolupament de la malaltia (precipitacions i temperatures suaus a l'inici de l'estiu).

Productes: *difenoconazol* (només prunera), *mancozeb*, *piraclostrobina+boscalida* (només prunera).

Mosquit verd Asymetrasca (= Empoasca) decedens

Si les poblacions són elevades, convé tractar els viviers i les plantacions en formació.

PRUNERA

Corc de les prunes (Cydia funebrana)

El vol de la 2ª generació es va produir a final de maig principis de juny, i es va allargar fins a la meitat de juny. El màxim de vol d'adults de la tercera generació s'ha produït a principi de juliol (avís a través d'internet). Es preveu que l'inici d'eclosió d'ous es produïska en els dies següents, recomanant-se realitzar els tractaments durant la primera quinzena de juliol. En varietats tardanes mantindre protegida la fruita.

La tècnica de la confusió sexual està donant bons resultats per a controlar aquesta plaga. En plantacions amb les condicions adequades, es recomana aquesta tècnica.

Productes autoritzats: vegeu el butlletí anterior

CAQUI

Mosca blanca (Dialeurodes citri)

Aquesta campanya s'està caracteritzant per l'escalonament de les postes, l'hivern temperat ha permès completar una generació de mosca blanca en els cítrics sense frenar-ne l'evolució. A meitat del mes de juny es detectaven des de postes recents fins a L1 i L2, i es va recomanar vigilar les plantacions i tractar en cas de detectar postes recents. Es continua el seguiment de la plaga i es preveu un tractament per al control de la segona generació cap a final del mes de juliol, s'emetrà per correu electrònic i pàgina web.

CAQUI I MAGRANER

Cotonet y Criptoblabes

S'està detectant la presència de larves de cotonet, especialment de *Pseudococcus longispinus*, en fruits de caqui des de moments molt primerencs. El mes de juliol és un bon moment per a frenar els atacs de cotonet en aquelles parcel·les que en la campanya passada es van detectar problemes.

Es preveu una altra generació de cotonet per a principis d'agost que coincidiria amb un màxim de vol de Criptoblabes. En parcel·les que en passats anys hagen tingut problemes amb alguna d'aquestes plagues tractar a meitat de mes per a frenar danys posteriors.

Productes autoritzats:

Cotonet (caqui): *oli de parafina*, *spirotetramat 10 % [SC] p/ v*, *Sulfoxaflor 12 % [SC] P/IV*.

Cotonet (magraner): *oli de parafina*, *spirotetramat 10 % [SC] p/ v*.

Criptoblabes (caqui): *Bacillus thuringiensis*, *Z11- hexadecenal + Z13- octadecenal [VP] P/P (confusió sexual)**.

Criptoblabes (magraner): *Bacillus thuringiensis*, *lambda cihalotrin*, *Z11- hexadecenal + Z13- octadecenal [VP] P/P (confusió sexual)**.

*Autorització excepcional.

Vinya

Cuc del raïm (Lobesia botrana): 2ª generació

En el moment de la redacció d'aquest butlletí d'avís, s'ha donat per acabada la 2ª generació del cuc del raïm en totes les zones vitícoles de la Comunitat.

Zona vitícola	Dates de tractament
Zona centre	13-18 de juny
Vall d'Albaida	20-24 de juny
Terres dels Alforins (Moixent, La Font de la Figuera, Ontinyent)	2-6 de juny
Terres dels Alforins (Fontanars dels Alforins)	8-12 de juny
Igp Castelló	22-27 de juny
Dop Alacant	26-30 de juny
Dop Utiel-Requena	4-9 de juny

Danys de cuc del raïm de 2ª generació

En general, exceptuant alguns punts aïllats, sobretot, de la zona Utiel-Requena, el nivell d'atac s'ha situat dins dels paràmetres considerats normals, havent-se obtingut resultats satisfactoris, quant al seu control.

En el quadre anterior els recordem les dates de tractament d'aquesta 2ª generació, que en el seu moment es van avisar a través d'Internet i contestador automàtic.

Cotonet (*Planococcus citri*)

S'observa la seua presència en parcel·les de raïm de taula. Com que no hi ha un límit definit per a aquesta plaga, es recomana actuar en el moment que s'observen els primers focus en el cultiu.

Mosquit verd (*Empoasca vitis* / *Jacobiasca lybica*)

En els últims anys aquesta plaga està augmentant de manera considerable els seus nivells poblacionals, possiblement com una de les conseqüències del canvi climàtic.

Amb l'augment de les temperatures que s'està produint amb l'entrada de l'estiu, és previsible que els nivells poblacionals de mosquit verd comencen a pujar d'una manera significativa.

Per això, us recomanem que estigueu atents a aquesta plaga, i quan se supere el llindar de tractament, establert en 1 insecte/fulla, es realitze un tractament insecticida per a controlar la plaga.

Míldiu (*Plasmopara viticola*)

Al llarg d'aquesta passada primavera s'han donat condicions meteorològiques molt bones perquè es produïsquen contaminacions de míldiu, les quals, han aparegut en aquelles parcel·les en les quals no s'ha dut a terme un programa de tractaments adequat per a controlar la malaltia.

Fort atac de míldiu en el període floració-quallat

En aquests moments les condicions meteorològiques no són tan favorables per a l'atac del fong, per la qual cosa la pressió de la malaltia no és tan elevada. No obstant això, es recomana vigilar les vinyes i mantindre la seua protecció, en aquelles parcel·les en les quals no hi ha hagut un control adequat de la malaltia, i així evitar noves contaminacions.

Oïdi de la vinya (*Erysiphe necator*)

El període més sensible a l'atac del fong és el comprés entre floració i tancament del ram. Durant aquest període s'ha recomanat una forta pressió sobre la malaltia. A partir d'aquest moment el risc d'atac del fong és menor (sobretot si portem la parcel·la neta d'oïdi), però els recomanem no baixar la guàrdia en aquelles varietats més sensibles, fins a arribar al verol, a partir del qual, ja no es produiran atacs del fong sobre les baies.

Símptomes d'oïdi en raïm

Insectaris de la Generalitat

Cryptolaemus montrouzieri és un coccinélido depredador de pseudococcidos. Es va introduir a Espanya en 1927 per al control de *Planococcus citri*, el cotonet. Va ser l'Estació de Patologia Vegetal de Burjassot l'encarregada de la seua introducció i de la cria massiva. L'èxit d'aquesta introducció va ser parcial, perquè encara que els alliberaments augmentatius són capaços de controlar la plaga, el depredador no suporta les baixes temperatures i s'han de realitzar nous alliberaments a la primavera o estiu següents. Per això, s'ha mantingut la seua cria en els insectaris de la Generalitat.

No obstant això, en els últims anys s'ha observat l'aparició de *Cryptolaemus* a l'estiu, en parcel·les amb poblacions altes de cotonet i on no s'ha fet cap solta. Així i tot, continua sent eficaç les soltes augmentatives de *Cryptolaemus* per al control del cotonet.

Aquest coccinélido és depredador de diferents espècies de cotonets, com ara *Planococcus citri*, *Planococcus ficus*, *Pseudococcus longispinus*, *Pseudococcus viburnii*, *Delotococcus aberiae*, entre altres. També és capaç d'alimentar-se de lecaninos, com *Pulvinaria floccifera*. Les soltes augmentatives d'aquest insecte s'utilitzen en el control biològic en cultius com ara cítrics, fruiters i ornamentals.

Adult i larva de *C. montrouzieri*

Larves de diferents estadis de C. montrouzieri

L'adult amida 4 mm de longitud, és de color marró amb el cap i el protòrax de color taronja. L'ou és el·líptic, de color groc clar i 10 vegades més gran que el de *Planococcus citri*. La femella els deposita sobre la bossa cotonera de la seua presa. Les larves tenen el cos cobert de llargues secrecions cèries blanquinoses, caràcter que les diferencia dels cotonets. En el seu últim estat aconseguixen 13-14 mm de longitud.

Respecte a la solta de *C. montrouzieri* en camp s'ha de tindre en compte el següent:

- S'aconsella una dosi de 3-10 adults per arbre. És convenient repartir el total d'insectes a utilitzar en dues soltes separades uns 10-12 dies.
- La distribució de l'insecte ha de ser el més uniforme possible. Si es detecten focus, s'ha d'insistir en aquests.
- Els adults es depositaran a l'interior de l'arbre, evitant les hores centrals del dia.
- Als 15-20 dies de la solta, cal controlar la presència de larves de *Cryptolaemus*.
- Si s'observa la presència de formigues en els arbres, és convenient aplicar alguna mesura de gestió de formigues, perquè la seua presència disminueix l'eficàcia.
- Els adults s'alliberaran immediatament una vegada s'han rebut. Si no és possible, es poden conservar a 10-15 °C durant un màxim de 48 hores.
- S'han de tindre en compte els tractaments fitosanitaris previs i posteriors a les soltes quant a la toxicitat que presenten a l'insecte.

<http://gipcitricos.ivia.es/wp-content/uploads/2012/09/Efectos-seundarios-22-2-13.pdf>

Larva de C. montrouzieri depredant cotonet de Sud-àfrica

La Conselleria posa a la disposició dels agricultors que així ho sol·liciten, segons disponibilitat, adults d'aquestes espècies, perquè l'agricultor/a realitze soltes en les seues parcel·les amb la finalitat de controlar els cotonets als seus horts. Així mateix, els insectaris de la Generalitat actuen com a insectaris "nodrissa". Aquelles entitats o particulars interessats a criar en les seues instal·lacions, sense ànim de lucre, el depredador *C. montrouzieri*, per al control de cotonets en la seua explotació o en la dels seus socis, podran posar-se en contacte amb els insectaris i se'ls proporcionaran els organismes i coneixements suficients per a dur a terme aquesta cria. La informació referent a això es pot trobar en:

<http://www.agroambient.gva.es/es/web/agricultura/insectarios-de-la-generalitat-valenciana>

GENERALITAT
VALENCIANA

Alicante

C/ Profesor Manuel Sala, 2
03003 Alicante
Tel. 965 938 195 Fax 965 938 245
sanidadvegetalalicante@gva.es

Sección de Certificación Vegetal

Carrer de la Democràcia, 77.
Ciudad Administrativa 9 de Octubre
Edif.B3 - 46018 Valencia
Tel. 96 124 72 69 Fax. 96 124 79 37

Castellón

C/ Comercio, 7
12550 Almassora
Tel. 96 455 83 42/43
svalmassora@gva.es

Contestador automático

Plagas y enfermedades
Tel. 96 120 76 90

Valencia

Avda. de Alicante, s/n.
Apartado 125
46460 Silla
Tel. 96 120 76 91 Fax 96 120 77 00
spf_silla@gva.es

Información toxicológica

Tel. 91 562 04 20

Internet <http://www.agroambient.gva.es/boletin-de-avisos>